

**Statistikdokumentation for
Nationalregnskab: Husholdningernes forbrugsudgifter 2024**

1 Indledning

Husholdningernes endelige forbrugsudgifter (HFCE) er en central del af nationalregnskabet og afspejler husholdningernes køb af varer og tjenester. Nationalregnskabet giver en sammenhængende beskrivelse af samfundsøkonomien samt de transaktioner, der foregår mellem husholdninger, virksomheder og offentlige institutioner og udlandet.

Sammenhængende tidsserier for HFCEs årlige tal findes tilbage til 1966, og kvartalstal er tilgængelige fra 1. kvartal 1990.

2 Indhold

Statistikken viser husholdningernes forbrug af varer og tjenester samt tjenester. Tallene præsenteres i Statistikbanken og Nyt fra Danmarks Statistik, og giver brugerne mulighed for at analysere forbrugsmønstre og sektorers bidrag til husholdningernes samlede forbrug.

2.1 Indholdsbeskrivelse

Husholdningernes endelige forbrugsudgifter (HFCE) viser husholdningernes køb af varer og tjenester i Danmark og er en central komponent i nationalregnskabets funktionelle opgørelser. HFCE opgøres løbende og i 2020-prise, kædede værdier, hvilket gør det muligt at vurdere både niveau og realvækst.

Statistikken er opdelt efter vare- og tjenestekategorier i overensstemmelse med [COICOP18](#) (Classification of Individual Consumption by Purpose), fødevarer, alkohol og tobak, beklædning og fodtøj, bolig, transport, kommunikation, sundhed, uddannelse, fritid og kultur samt øvrige varer og tjenester. HFCE opgøres som en del af nationalregnskabets funktionelle opgørelser, på lige fod med andre dele som fast realkapital, beskæftigelse og løn, produktivitetsudvikling, input-output-tabeller, finansielle-konti etc. Opdelingerne gør det muligt at analysere forbrugsmønstre på tværs af forbrugstyper og bidrager til en bedre forståelse af udviklingen i samfundsøkonomien.

Data, der transmitteres til Eurostat, omfatter HFCE opgjort i overensstemmelse med ESA2010, fordelt på COICOP-grupper, i både løbende og kædede priser.

På [Danmarks Statistiks](#) hjemmeside, er yderligere information tilgængelig, herunder kvartalsvise tidsserier og metodedokumentation.

2.2 Grupperinger og klassifikationer

I nationalregnskabet anvendes flere forskellige klassifikationer, i nogle tilfælde med en dansk tilpasning eller underopdeling, herunder for husholdningernes forbrug.

Forbrugsgrupper: Husholdningernes forbrug udgifter inddeles efter [Classification of Individual Consumption by Purpose](#) (COICOP18). I det danske nationalregnskab, anvendes COICOP på et mere detaljeret niveau end det internationale publikations niveau gennem nationale underopdelinger, for bedre at afspejle forbrugsmønstre, nationale brugerbehov og tilgængelige datakilder. Underopdelinger vedrører udvalgte COICOP-grupper på det 5-cifrede niveau, mens klassifikationen er fuldt konsistent med COICOP på højere niveauer (4-cifre og over).

HFCE opgøres på 4-cifret COICOP-niveau, med supplerende nationale underopdelinger på 5-cifret niveau, som anvendes i opgørelsen. Ved transmissionen til Eurostat rapporteres data på 4-cifret niveau i overensstemmelse med de internationale rapporteringskrav. På nationalt niveau offentliggøres mere detaljerede opdelinger i [Statistikbanken](#) med henblik på yderligere analytiske muligheder. Disse nationale underopdelinger er fuldt konsistente med transmitterede data, da de er baseret på samme beregningssystem, men de indgår ikke i den internationale standardindberetning. Data, der transmitteres til Eurostat, aggregeres til det krævede COICOP-niveau.

Se mere om nationalregnskabets forbrugsgrupper på [Forbrugsgrupperinger i nationalregnskabet](#).

Sektorer:

Institutionelle sektorer anvender [ESA 2010](#).

En dimension i nationalregnskabet, herunder HFCE, er produktdimensionen, som angiver bl.a. forbrug fordelt på produkter. I Danmark anvendes produktnumre ved en tilpasset udgave af Statistical Classification of Products by Activity ([CPA](#)). Det endelige nationalregnskab består af ca. 2.350 afstemte produktbalancer. Selvom disse produktopdelinger ikke offentliggøres på detaljeret niveau i [Statistikbanken](#), understøtter de beregningerne og sikrer konsistens i opgørelsen af husholdningernes forbrug.

2.3 Sektordækning

Husholdningernes endelige forbrugsudgifter (HFCE), omfatter private husholdninger (S14) og opgøres efter både det indenlandske (domestiske) og nationale koncept.

Det indenlandske koncept for HFCE dækker forbrugsudgifter, der finder sted på dansk økonomisk territorium, uanset om de afholdes af danske residente enheder eller ikke-residente husholdninger.

Det nationale koncept for HFCE omfatter forbrugsudgifter afholdt af residente enheder (S14), herunder deres forbrug i udlandet, mens forbrug i Danmark foretaget af ikke-residente enheder ekskluderes.

Resten af verden (S2) indgår dermed indirekte som en korrektion for grænseoverskridende forbrug, herunder turisternes forbrug i Danmark og danske residenters forbrug i udlandet.

2.4 Begreber og definitioner

Kædede priser: Volumenmål opgjort i priser fra en referenceperiode, der opdateres årligt, og som kædes over tid for at danne en sammenhængende tidsserie for volumenudviklingen i overensstemmelse med ESA 2010.

Løbende priser: De priser eller prisniveauer, der gælder i referenceperioden, udtrykt i køberpriser, dvs. den pris køberen betaler, inklusive produktskatter fratrukket subsidier samt inklusive handels- og transportmarginer, hvor det er relevant.

2.5 Enheder

Enhederne i opgørelsen af husholdningernes forbrugsudgifter er residente husholdninger, som kan træffe selvstændige økonomiske beslutninger og indgå transaktioner med andre enheder. Andre enheder som virksomheder, offentlige institutioner eller udland indgår kun indirekte gennem priser, import, eksport og justeringer for grænseoverskridende forbrug.

2.6 Population

Husholdningernes forbrug dækker alle residente husholdninger samt andre enheder, som er karakteriseret ved at kunne træffe selvstændige økonomiske beslutninger og indgå i økonomiske transaktioner med andre residente eller ikke-residente enheder.

Definitionen af residente husholdninger følger residens princippet i ESA 2010. Grænsependlere og sæsonarbejdere behandles som residente husholdninger i deres bopælsland, uanset hvor de arbejder. Turister og andre kortvarige besøgende betragtes ikke som residente husholdninger i Danmark, deres forbrug i Danmark indgår derfor ikke i det nationale HFVCE, men registreres under det indenlandske (domestic) koncept. Omvendt indgår danske residenters forbrug i udlandet i det nationale HFCE.

2.7 Geografisk dækning

Det danske nationalregnskab, inkl. Husholdningernes forbrugsudgifter, dækker Danmark ekskl. Færøerne og Grønland. Nationalregnskabet omfatter ikke al økonomisk aktivitet, der geografisk finder sted i Danmark, men den aktivitet, som danske residente enheder udfører, uanset hvor transaktionerne foregår.

2.8 Tidsperiode

Der foreligger tal for husholdningernes forbrugsudgifter (HFCE) både på kvartals- og årsbasis. Det kvartalsvise nationalregnskab for HFCE, kun offentliggjort i [Statistikbanken](#), dækker perioden fra 1. kvartal 1990, mens det årlige nationalregnskab dækker perioden 1966 og frem.

2.9 Basisperiode

Kædede værdier opgøres ved årlig kædning i foregående års priser, hvor 2020 anvendes som referenceår. Et fast basisår anvendes ikke i nationalregnskabet.

2.10 Måleenhed

Husholdningernes endelige forbrugsudgifter (HFCE) offentliggøres i de nationale publikationer i mio. DKK. Derudover opgøres HFCE priser samt kædede værdier. De samme HFCE-tidsserier er også tilgængelige i euro, i løbende priser, foregående års priser og kædede værdier, i Eurostats database. I [Danmarks Statistik](#)s nationale databaser offentliggøres årlige HFCE serier i DKK.

2.11 Referencetid

Husholdningernes endelige forbrugsudgifter (HFCE) dækker transaktioner, som husholdningerne har foretaget i løbet af kvartalet eller året.

2.12 Hyppighed

Kvartalstal offentliggøres otte gange om året. Årlige tal offentliggøres tre gange om året. Detaljer om datatyper (foreløbige, reviderede og endelige) er beskrevet i afsnit 14.1 (6.01)

2.13 Indsamlingshjemmel og EU regulering

Opgørelsen af husholdningernes forbrugsudgifter i nationalregnskabet bygger på følgende lovgivning og internationale regler:

[Lov om Danmarks Statistik](#) § 6 samt §§ 8 - 12:

Lov om Danmarks Statistik udpeger Danmarks Statistik som den nationale statistikmyndighed og fastlægger det juridiske grundlag for indsamling, bearbejdning og formidling af officiel statistik. Loven fastsætter pligten for respondenter til at afgive oplysninger og fastsætter regler om statistisk data fortrolighed.

[Europaparlamentets og Rådets forordning \(EU\) Nr. 549/2013](#) af 21.maj 2013 om det europæiske national- og regionalregnskabssystem i Den Europæiske Union (ESA2010) (EUT L 174 26.06.2013, s. 1):

Denne forordning fastlægger den fælles europæiske metodiske ramme, herunder begreber, definitioner, klassifikationer og regnskabsregler for udarbejdelsen af national- og regionalregnskaber i Den Europæiske Union.

[Kommissionens beslutning](#) af 17. december 2002 om yderligere præcisering af Bilag A til Rådets forordning (EF) Nr. 2223/96 for så vidt angår principperne for måling af priser og mængder i nationalregnskabet, herunder husholdningernes forbrug.

Dette kommissorium giver yderligere vejledning om implementeringen af principperne for måling af priser og mængder i nationalregnskaber med henblik på at sikre harmoniserede og sammenlignelige estimater i faste priser.

2.14 Indberetningsbyrde

Opgørelsen af husholdningernes forbrugsudgifter (HFCE) bygger på oplysninger, der indsamles af Danmarks Statistik til opgørelse af andre statistikker. Der er derfor ingen direkte indberetningsbyrde i forbindelse med denne statistik. Spørgeskemaer til statistikker, såsom FU (Forbrugs undersøgelsen), som efterfølgende danner kildegrundlag for nationalregnskabet, udarbejdes ofte i samråd med nationalregnskabet for at sikre, at data også dækker behovene for opgørelsen bl.a. af HFCE.

2.15 Øvrige oplysninger

Øvrige oplysninger kan findes på statistikens [emneside](#) eller fås ved henvendelse til Danmarks Statistik.

3 Statistisk behandling

Statistikken dannes på baggrund af en bred vifte af økonomiske statistikker. Når det første bud for en given periode udarbejdes, sker det, før alle informationer om perioden er tilgængelige. Beregningerne baseres derfor på skrukturen i det seneste endelige nationalregnskab, der imputeres, ved hjælp af fx indikatorer fra eksempelvis konjunkturstatistikkerne. Efterhånden som nye kilder bliver tilgængelige, indarbejdes de løbende i nationalregnskabet efter en fastlagt rytme. Tre år efter referenceperioden anses nationalregnskabet og dets funktioneller for endeligt.

3.1 Kilder

Husholdningernes forbrugsudgifter opgøres primært på baggrund af indikatorer som detailomsætningsindeks, prisindeks og moms, som altid anvendes som rettesnor ved kvartalsvise og foreløbige (t-1) opgørelser. Forbrugsundersøgelsen (FU) indarbejdes først ved det foreløbige nationalregnskab (t-2). På samme tid indgår også industriens salg og køb af varer og tjenester til afstemning af produktbalancer og funktionel fordeling, hvor der arbejdes med ca. 300 produkter.

I det endelige årlige nationalregnskab (t-3) bruges mere tid på databehandling, og alle kilder indarbejdes i mere endelig og detaljeret form. Her arbejdes med ca. 2.350 produkter, hvilket sikrer en mere præcis og fuldstændig opgørelse af husholdningernes forbrug samt en endelig kvalitetssikring af tidsserierne.

3.2 Indsamlingshyppighed

Der foregår løbende indsamling af kilder til Husholdningernes forbrugsudgifter (HFCE). Hyppigheden for den enkelte kilde afhænger både af hvor hurtigt den første version bruges af nationalregnskabet og hvor hurtigt den erklæres endelig.

Hovedkilder til HFCE omfatter Forbrugsundersøgelsen (FU), der indsamles årligt, samt Detailomsætningsindekset (DOI), som indsamles månedligt og giver information om omsætningen i detailhandlen. Kortsigts-indikatorer som detailomsætningsstatistik, forbrugsmonitor-data og momsbaserede indikatorer etc. indgår i de tidligste estimater af HFCE, mens FU indarbejdes senere i forbindelse med benchmarking og revisioner. Se afsnit 18.1 (3.01) for en beskrivelse af den løbende indarbejdelse af kilder over de forskellige versioner (t-1 til t-3)

3.3 Indsamlingsmetode

De fleste data til Husholdningernes forbrugsudgifter (HFCE) indsamles via leverancer fra primærstatistikkerne i Danmarks Statistik. Derudover foregår der i mindre omfang indsamling af supplerende oplysninger bl.a. for at sikre, at nationalregnskabet og HFCE opnår fuld dækning. De supplerende oplysninger er primært offentligt tilgængelige informationer om virksomheders aktiviteter, produkter og udvikling via opslag på virksomhedernes hjemmesider, i aviser og lignende, men kan også komme fra direkte kontakt til virksomheder og myndigheder.

3.4 Datavalidering

Ud over den datavalidering, der foretages i primærstatistikkerne, gennemføres yderligere valideringsprocedurer, når data modtages til opgørelsen af husholdningernes endelige forbrugsudgifter. Der foretages bl.a. kontroller, som sikrer konsistens mellem relaterede variable og ekstern konsistens med andre relevante kilder, fx momsstatistik.

Derudover anvendes konfrontationsrutiner, som skal sikre, at (foreløbige) resultater kan tolkes korrekt i en økonomisk kontekst. Selvom der findes én ensartet procedure, anvendes ofte tidsserier for de enkelte forbrugskategorier, hvor eventuelle brud, outliers eller andre uhensigtsmæssigheder identificeres.

Opdages uoverensstemmelser, kan dette føre til nærmere undersøgelser af delområder, hvor primærstatistikproducenter inddrages for at sikre korrekthed. Omfanget og dybden af valideringsprocedurerne afhænger af beregningstiden, som for kvartalsvise og foreløbige årlige HFCE-opgørelser er betydeligt kortere end for den endelige opgørelse.

3.5 Databehandling

Databehandlingen for husholdningernes forbrugsudgifter i nationalregnskabet omfatter integration, harmonisering og validering af data fra flere kilder.

Data fra flere kilder integreres gennem samkøring og harmonisering af data fra bl.a. detailomsætningsindekset, forbrugsundersøgelsen, udenrigshandelsstatistikken og offentlige regnskaber. Kilderne kombineres for at sikre fuld dækning af husholdningernes vare- og tjenesteforbrug.

Oplysningerne grupperes og klassificeres i overensstemmelse med nationalregnskabets begreber og den internationale forbrugsstandard (COICOP18). Kilder omkodes til nationalregnskabets enheder og kontoplan, så de kan indgå konsistent i tilgang-anvendelsesmatricerne.

Manglende eller ufuldstændige værdier imputeres ud fra relevant indikatorer, herunder udviklingen i sammenlignelige kilder og tidsserier. Hvor direkte data ikke foreligger, anvendes estimater baseret på indikatorer som detailomsætning og resultater fra forbrugsundersøgelsen samt det foreløbige nationalregnskab.

De statistiske enheder og variable afledes i overensstemmelse med nationalregnskabets definitioner. Husholdningernes forbrugsudgifter opgøres som anvendelsen af varer og tjenester i husholdningerne og fordeles på forbrugsgrupper og produkter.

Der anvendes ikke eksplicitte vægte, men visse kilder og estimater indgår med forskellig betydning afhængig af dækning og kvalitet.

Opregning og beregning af aggregerede data foretages ved at sammenfatte fejlsøgte og valide kilder på produktniveau til måltotaler for husholdningernes forbrug.

Resultaterne samles i nationalregnskabets tilgang-anvendelsesmatricer, hvor husholdningernes forbrugsudgifter indgår som en central anvendelseskomponent. Efter afstemning af matricerne foreligger forbruget i både løbende og faste priser.

3.6 Korrektion

Der foretages sæsonkorrektion for normale sæsonudsving på de kvartalsvise husholdningernes endelige forbrugsudgifts (HFCE) data, der udeklukkende offentliggøres på den nationale hjemmeside, [StatBank](#). Dataene korrigeres for at fjerne de normale sæsonmæssige udsving.

Data sæsonkorrigeres ved hjælp af programpakken X-13 ARIMA med fast metodevalg. Modellerne evalueres og tilpasses om nødvendigt regelmæssigt. Ved sæsonkorrektion tages der i et vist omfang højde for påsken, og der foretages forhåndskorrektioner, når effekten vurderes at være signifikant. Der foretages ikke særskilte korrektioner for arbejds- eller handelsdage. Erfaringen viser, at det kan være vanskeligt at estimere den præcise effekt af påsken, særligt i år, hvor påsken skifter mellem 1. og 2. kvartal i forhold til året før. Sæsonkorrigerede data bør derfor fortolkes varsomt i visse tilfælde.

Der anvendes en indirekte tilgang til sæsonkorrektion. Detaljerede tidsserier for forskellige forbrugskategorier sæsonkorrigeres på detaljeret niveau, og at de sæsonkorrigerede totaler for husholdningernes forbrug dannes ved at aggregere disse detaljerede sæsonkorrigerede tidsserier. Som følge heraf kan der opstå statistiske diskrepanser mellem alternative opgørelsesmetoder, som fx mellem det samlede forbrug samt summen af varer og tjenesteydelser, der ikke korrigeres separat.

4 Relevans

Husholdningernes endelige forbrugsudgifter (HFCE) er relevant som talgrundlag for alle, der analyserer privatforbruget og dets betydning for økonomien. Det omfatter bl.a. ministerier og myndigheder, som bruger HFCE til planlægning, konjunktur og vækstprognoser samt modellering, branche- og interesseorganisationer til analyser af forbrugsmønstre, samt forskere, journalister og offentlighed, der ønsker indsigt i forbruget over tid. Statistikken vurderer løbende brugerfeedback for at sikre relevant og anvendelig information.

4.1 Brugerbehov

Husholdningernes forbrugsudgifter (HFCE) anvendes af en bred vifte af brugere, både eksterne og interne til forskellige formål. Eksterne fagpersoner, såsom medarbejdere i ministerier, kommuner, institutioner (såsom og erhvervslivet, bruger HFCE-data til analyser af forbrugsmønstre, konjunkturudvikling og økonomisk planlægning. Analytikere, herunder forskere og ansatte med adgang til mikrodata anvender statistikken til politiske og samfundsøkonomiske analyser, fx vurdering af privat efterspørgsel og husholdningernes økonomiske adfærd.

Særligt interesserede brugere, såsom journalister, studerende og organisationer (fx forbrugerorganisationer, erhvervsorganisationer, fagforeninger og økonomiske tænketanke), benytter HFCE-data til at belyse specifikke emner om husholdningernes forbrug i rapporter, opgaver og artikler. Alment interesserede borgere og skoleelever anvender statistikken til overblik over forbruget i Danmark, til indsigt i samfundsøkonomien eller til sammenligning af forbrug over tid.

Internt i Danmarks Statistik anvendes HFCE-data som input i andre statistikker og i makroøkonomiske analyse, fx i Danmarks Statistiks makroøkonomiske model ADAM. Internationale organisationer herunder EUROSTAT, IMF, OECD OG FN, bruger HFCE-data til samfundsøkonomiske sammenligninger og til udvikling af internationale konjunkturindikatorer. HFCE-statistikken dækker derfor en bred brugergruppe med behov for både detaljerede analyser og mere overordnede overblik over husholdningernes forbrug i Danmark.

4.2 Brugertilfredshed

Der foretages ikke egentlige brugertilfredshedsundersøgelser for nationalregnskabet og derved husholdningernes endelige forbrugsudgifter, men Danmarks Statistik har flere fora, hvor centrale brugere af nationalregnskabet og tilgrænsende statistikker har mulighed for at deltage, fx:

Rådgivende udvalg for økonomisk statistik

Rådgivende udvalg for økonomisk statistik har følgende overordnede opgaver:

- drøfte og evaluere de opnåede resultater og den planlagte udvikling i den økonomiske statistik
- drøfte brugernes brug af den økonomiske statistik og deres behov for ny statistik
- drøfte kvalitet, dokumentation og formidling af den økonomiske statistik

Læs mere på siden om [Rådgivende udvalg for økonomisk statistik](#), hvor kommissoriet og medlemslisten er tilgængelig.

Brugermøder om det kvartalsvise nationalregnskab

I forbindelse med udgivelsen af det kvartalsvise nationalregnskab afholdes infomøder, hvor medlemmer af det rådgivende udvalg for økonomisk statistik har mulighed for at stille spørgsmål og få uddybende forklaringer på de nyeste tal.

4.3 Fuldstændighed af data

Fuldstændigheden af Husholdningernes endelige forbrugsudgifter (HFCE) er høj, da beregningen er baseret på omfattende integration af flere datakilder indenfor nationalregnskabets ramme, herunder survey-, administrative og statistiske datakilder samt balancering indenfor Tilgangs- og Anvendelsestabellerne (SUT).

Der findes ingen eksplicit manglende tidsserier i HFCE, da der sikres fuld dækning af husholdningernes forbrugsudgifter er opnået gennem opgørelsesprocessen. Dog er visse komponenter ikke direkte observerede, men i stedet derimod estimerede, herunder imputerede komponenter såsom imputeret husleje for ejerboliger og uformelle aktiviteter.

5 Præcision og pålidelighed

Husholdningernes endelige forbrug afhænger af både usikkerhed i kilderne og de anvendte antagelser. Nogle komponenter, fx detailhandelsomsætningen, opgøres præcist, mens andre, som imputeret husleje og sort arbejde, er mere usikre. Første versioner er derfor mindre præcise, og løbende revisioner forbedrer præcision og pålidelighed

5.1 Samlet præcision

Nøjagtigheden af husholdningernes endelige forbrugsudgifter (HFCE) afhænger af både usikkerhed i kilderne og de anvendte antagelser. Nogle komponenter, fx detailhandel, opgøres præcist, mens andre, som imputeret husleje og uformel aktivitet, er mere usikre. Første versioner er derfor mindre præcise, og løbende revisioner forbedrer præcision og pålidelighed.

Hovedkilderne i fordelingen og størrelsen af HFCE på konsumgrupper (COICOP18), er husholdningernes forbrugsundersøgelse (FU), detailomsætningsindeks samt momsdata. FU er forbundet med betydelig stikprøveusikkerhed, da den sækker et relativt begrænset antal husstande og derfor kræver en kraftig opskalering for at dække hele populationen. Derudover er der en velkendt risiko for underrapportering af visse typer forbrug, særligt kontantkøb og hyppigt indkøbte varer, hvilket kan medføre skævheder i forbrugsstrukturen.

Visse forbrugskomponenter, såsom sort arbejde og imputeret husleje for ejerboliger, er baseret på approksimationer og antagelser, hvilket reducerer nøjagtigheden for disse områder.

For at sikre konsistens mellem det samlede niveau og HFCE og resten af nationalregnskabet anvendes momsindtægter som benchmark for det samlede forbrugs niveau, og udviklingen i husholdningernes forbrug vurderes i forhold til momsprovenu og andre indikatorer for privat efterspørgsel.

I det årlige nationalregnskab afledes HFCE inden for opstilling og produktbalancering i Tilgangs- og Anvendelsestabellerne (SUT), hvilket sikrer konsistens mellem tilgang og anvendelse gennem fuld integration i nationalregnskabet. Inden for denne ramme justeres HFCE som del af den samlede afstemningsproces, hvilket afspejler den relativt højere usikkerhed i visse inputkilder, især FU sammenlignet med mere robuste strukturelle statistikker.

I det kvartalsvise nationalregnskab estimeres HFCE ved hjælp af indikatorer og modelbaserede tilgange, da fuld SUT-balancering på produkt niveau ikke anvendes på dette tidspunkt. Kvartalsvise estimater benchmarkes efterfølgende til de årlige regnskaber, hvor HFCE indgår i SUT-balanceringen.

Usikkerheden er højest i de tidligste versioner af nationalregnskabet, hvor detaljerede kildedata endnu ikke er tilgængelige. På dette stadie baseres opgørelsen på konjunkturstatistikker, herunder detailomsætningsindeks, og COICOP-fordelingen ekstrapoleres fra senest endelige år. Efterhånden som nye og mere detaljerede datakilder bliver tilgængelige, indarbejdes de løbende, hvilke reducerer usikkerheden i både niveauer og fordeling.

Revisioner er en integreret del af opgørelsesprocessen. Efterhånden som yderligere datakilder bliver tilgængelige, og metodiske forbedringer implementeres, revideres HFCE tilsvarende. Dette omfatter både løbende revisioner mellem foreløbige og endelige årlige opgørelser samt større benchmarkrevisioner, hvor hele tidsserien genberegnes for en konsistent og sammenhængende tidsserie. Da HFCE afledes inden for nationalregnskabets balanceringsystem, er det indirekte bestemt og derfor følsomt over for revisioner i andre komponenter af tilgang og anvendelse.

5.2 Stikprøveusikkerhed

Ikke relevant for denne statistik.

5.3 Anden usikkerhed

Systematisk usikkerhed i husholdningernes endelige forbrugsudgifter (HFCE) opstår primært som følge af manglende dækning, samt måle- og klassifikationsudfordringer i de underliggende kildedata, men også fra selve estimationsmetoder, der anvendes i opgørelsen.

Mange af de datakilder, der anvendes til at opgøre HFCE, er ikke fuldt dækkende. Derfor foretages korrektioner og/eller tillæg for at sikre fuld dækning af husholdningernes forbrugsudgifter. Dette omfatter blandt andet antagelser for områder med begrænset datagrundlag, såsom frynsegoder og den uformelle økonomi, hvor underrapportering kan forekomme.

Klassifikationsudfordringer i HFCE opstår især ved integration af forskellige datakilder (fx. momsprovenu, detailhandelsomsætning etc.) i en konsistent COICOP-baseret nationalregnskabs nomenklatur, samt ved tilpasning af kildedata til nationalregnskabsbegreber. Forbrugsundersøgelsen indsamles efter COICOP, men der kan opstå mindre inkonsistenser, når data indarbejdes i nationalregnskabet, blandt andet på grund af opskalering og harmonisering af forskellige datakilder for at opnå fuld dækning.

Yderligere systematisk usikkerhed opstår fra estimationsmetoder, herunder anvendelsen af indirekte indikatorer, ekstrapolering af COICOP fordelinger fra tidligere perioder, og balancering for at afstemme for at sikre konsistens mellem datakilder og evt. bindemål (fx. merprovenu).

5.4 Kvalitetsstyring

Danmarks Statistik følger anbefalinger vedrørende organisering og styring af kvalitet, der er givet i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF). Læs mere om disse på [Adfærdskodeks for europæiske statistikker](#). Der er etableret en arbejdsgruppe for kvalitet og en central kvalitetssikringsfunktion, der løbende gennemfører tjek af produkter og processer.

5.5 Kvalitetssikring

Danmarks Statistik følger principperne i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og bruger den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF) ved implementeringen af disse principper. Dette indebærer løbende decentrale og centrale tjek af produkter og processer på baggrund af dokumentation, der følger internationale standarder. Den centrale kvalitetssikringsfunktion rapporterer til arbejdsgruppen for Kvalitet. Rapporteringen indeholder blandt andet forslag til forbedringer, som vurderes, beslutes og implementeres.

5.6 Kvalitetsvurdering

ESA 2010-forordningen kræver, at Eurostat foretager en vurdering af kvaliteten af de data, der indberettes under ESA-transmissionsprogrammet. Dette skal ske på baggrund af landenes kvalitetsrapporter, som ikke offentliggøres særskilt af Eurostat. Rapporten udarbejdes årligt. Se kvalitetsvurderingen af Danmarks nationalregnskab i [Quality Report, Denmark 2020 - National Accounts](#).

Kvalitetsvurderingen er baseret på standardkriterier for kvalitet defineret i Det Europæiske Statistiske System, herunder relevans, nøjagtighed og pålidelighed, aktualitet og rettlighed, sammenhæng og sammenlignelighed samt tilgængelighed og klarhed,

Kvalitet måles og overvåges gennem regelmæssige validerings- og konsistenskontroller, revisionsanalyser samt sammenlignelighed af data på tværs af relaterede nationalregnskabsområder.

Information om kvalitetsstyring, revisionspraksis og metodisk dokumentation er offentlig tilgængelig på Danmarks Statistiks hjemmeside, mens de detaljerede landekvalitets rapporter, som anvendes af Eurostat ikke offentliggøres særskilt.

5.7 Revisionspolitik

Danmarks Statistik foretager revisioner i offentliggjorte tal i overensstemmelse med [Danmarks Statistiks revisionspolitik](#). De fælles procedurer og principper i revisionspolitikken er for nogle statistikker suppleret med en specifik revisionspraksis.

5.8 Praksis for revisioner

Husholdningernes endelige forbrugsudgifter revideres efter samme principper som nationalregnskabet som helhed. Løbende revisioner kan ske, når nye eller opdaterede kilder foreligger. I de kvartalsvise og årlige opgørelser indarbejdes ændringer fra kilderne, efterhånden som mere fuldstændige data bliver tilgængelige, hvilket kan medføre mindre justeringer af tidligere offentliggjorte tal. Der kan desuden forekomme indirekte revisioner, når ændringer i kilder påvirker opgørelsen af økonomiens samlede tilgang og anvendelse fx regnskabsstatistikken. Sådanne ændringer kan påvirke de samlede produktbalancer og dermed også den funktionelle fordeling, herunder husholdningernes forbrug.

Hovedrevisioner gennemføres som led i nationalregnskabet femårige revisionscyklus. Ved disse opdateres længere tidsserier for husholdningernes forbrug for at sikre sammenhæng til de øvrige komponenter i nationalregnskabet og indarbejde eventuelle ændringer i metode, klassifikation eller kildedækning. Større revisioner kan også forekomme i forbindelse med implementering af nye internationale standarder fx ESA, hvor hele tidsserien tilbage til 1966 reestimeres.

6 Aktualitet og punktlighed

Første version af et foreløbigt årligt nationalregnskab for Husholdningernes forbrugsudgifter (HFCE) offentliggøres ultimo februar året efter, og det årlige regnskab revideres herefter i marts og juni, samt igen i juni året efter. Det endelig nationalregnskab for HFCE udgives to et halvt år efter tællingsåret.

6.1 Udgivelsestid for foreløbige og endelige tal

Det kvartalsvise nationalregnskab for Husholdningernes endelige forbrugsudgifter udgives første gang 50 dage efter kvartalet udløb, og revideret kvartalsvis offentliggøres 90 dage efter kvartalets udløb. Første version af et foreløbigt årligt nationalregnskab for HFCE offentliggøres ultimo februar året efter, og det årlige regnskab revideres herefter i marts og juni, samt igen i juni året efter. Det endelige nationalregnskab for HFCE udgiver to et halvt år efter tællingsåret.

Denne tidslinje er i overensstemmelse med kravene for rettighed fastsat i ESA 2010 og transmissionsprogrammet.

6.2 Publikationspunktlighed

Nationalregnskabet, herunder husholdningernes forbrugsudgifter, udgives rettidigt.

7 Sammenlignelighed

Husholdningernes endelige forbrugsudgifter er en del af nationalregnskabet og opgøres efter internationale retningslinjer, hvilket sikrer sammenlignelighed mellem lande. Opgørelsen, der dækker perioden fra 1966, bygger på flere underliggende kilder og afspejler husholdningernes køb af varer og tjenester. Tal kan dog ikke altid sammenlignes direkte med andre statistikker, da definitioner og afgrænsninger kan variere. Den er fuldt konsistent med nationalregnskabets samlede opgørelser.

7.1 International sammenlignelighed

FN har udarbejdet en manual for udarbejdelse af nationalregnskabet System of National Accounts (SNA), som EU har fulgt op med en europæisk fortolkning, European System of Accounts (ESA 2010). Den nuværende SNA2008-manual følges af de fleste lande i verden, mens ESA2010-manualen anvendes af alle europæiske lande. Dette sikrer, at husholdningernes forbrugsudgifter i nationalregnskabet er høj grad internationalt sammenligneligt.

7.2 Sammenlignelighed over tid

Husholdningernes endelige forbrugsudgifter (HFCE) i nationalregnskabet opgøres med henblik på høj grad af sammenlignelighed over tid. Beregningerne bygger primært på Forbrugsundersøgelsen og Detailomsætningsindeks, der løbende opdateres og kvalitet sikres. For perioder, hvor direkte observationer ikke foreligger, anvendes foreløbige nationalregnskab som grundlag, suppleret af indikatorer såsom udviklingen i detailomsætningen og prisindeks. Metodeændringer, opdateringer af klassifikationer eller ændringer i kildedækning dokumenteres og tidligere periode justeres, så tidsserierne forbliver konsistente. HFCE i kvartalsvise og årlige nationalregnskaber er sammenligneligt over tid og opstilles som konsistente tidsserier uden strukturelle brud.

Revisioner kan forekomme i forbindelse metodeændringer eller ved implementering af reviderede internationale standard fx ESA, COICOP mv., hvor tidligere år reestimeres for at sikre sammenhæng i hele tidsserien.

7.3 Sammenhæng med anden statistik

Der er fuld konsistens mellem husholdningernes forbrugsudgifter (HFCE) og de øvrige dele af nationalregnskabet samt statistikker for betalingsbalancen og offentlig forvaltning og service. HFCE hænger også sammen med en række andre statistikker herunder Forbrugsundersøgelsen og Detailomsætningsindekset.

Der kan dog opstå afvigelser af flere årsager:

- Forskelle i variabeldefinitioner
- Forskelle i kalenderårsafgrænsning, idet nationalregnskabet altid anvender kalenderåret.
- Nationalregnskabet, dermed HFCE, dækker alle økonomiske aktiviteter, herunder også illegale aktiviteter.
- Fejl i primærstatistikker, der anvendes ved opstilling og afstemning af HFCE, rettes ikke nødvendigvis i primærstatistikkerne.

7.4 Intern konsistens

Der er pr. definition fuld intern konsistens i nationalregnskabet herunder også for husholdningernes forbrugsudgifter. Den interne konsistens omfatter både det funktionelle og det institutionelle nationalregnskab.

Intern konsistens i HFCE sikres gennem overensstemmelse med kvartalsvise og årlige nationalregnskaber, hvor de kvartalsvise estimater er benchmarket til de årlige totaler, og hvor der sikres konsistens på tværs af NACE-aktiviteter og de anvendte BNP-opgørelsesmetoder.

8 Tilgængelighed

Oplysninger om husholdningernes forbrugsudgifter offentliggøres i Statistikbanken under Økonomi og [Nationalregnskab](#). Offentliggørelserne ledsages af [Nyt fra Danmarks Statistik](#), som giver aktuel vinkling og udvalgte kommentarer.

8.1 Udgivelseskalender

Udgivelsestidspunktet fremgår af udgivelseskalenderen. Datoen bekræftes i ugerne forinden.

8.3 Udgivelsespolitik - brugeroplysning

Statistikker offentliggøres altid kl. 08:00 på dagen, der er annonceret i udgivelseskalender. Ingen uden for Danmarks Statistik ser statistikken før offentliggørelsestidspunktet.

8.2 Udgivelseskalender - adgang

Udgivelseskalenderen kan findes på følgende link: [Udgivelseskalender](#).

8.4 NYT/Pressemeddelelse

Statistikken over husholdningernes forbrugsudgifter (HFCE) offentliggøres i [Nyt fra Danmarks Statistik](#), som en del af det samlede nationalregnskab. Nationalregnskabet har følgende serier tilknyttet HFCE:

- [Kvartalsvist nationalregnskab](#)
- [Årligt nationalregnskab](#)

I alt indgår statistikken for HFCE i ni forskellige danske pressemeddelelser. Det kvartalsvise nationalregnskab har otte årlige udgivelser, mens det årlige nationalregnskab har én selvstændig årlig udgivelse.

De årlige tal offentliggøres dog tre gange om året, idet de første foreløbige årstal publiceres sammen med nogle af de kvartalsvise udgivelser. Nogle pressemeddelelser indeholder derfor både kvartalsvise og de første bud for BNP og dets komponenter, herunder HFCE.

8.5 Publikationer

I perioden fra 1999 til 2011, samt i 2014 blev Nationalregnskabet - inklusiv husholdningernes forbrugsudgifter, offentliggjort i publikationen [Nationalregnskab](#). I Danmarks Statistiks samling af historisk statistik findes en lang række nationalregnskabsrelaterede publikationer under [Historisk Statistik](#), herunder Statistiske Efterretninger for perioden 1983-2022.

8.6 Statistikbanken

Husholdningernes forbrugsudgifter offentliggøres i Statistikbanken under emnet [Økonomi](#). De tabeller, der er omfattet denne dokumentation, findes under statistikbankskategorien [Samlet nationalregnskab](#).

Specifikt drejer det sig om følgende tabeller:

[NAHCO21: Husholdningers forbrug på dansk område \(15 grp\) efter formål og prisenhed](#)

[NAHCO22: Husholdningers forbrug på dansk område \(44 grp\) efter formål og prisenhed](#)

[NAHCO23: Husholdningers forbrug på dansk område \(73 grp\) efter formål og prisenhed](#)

[NAHC3: Husholdningers forbrug på dansk område efter varighed og prisenhed](#)

[NKHCO21: Husholdningers forbrug på dansk område \(15 grp\) efter formål, prisenhed og sæsonkorrigering](#)

[NKHC3: Husholdningers forbrug på dansk område efter varighed, prisenhed og sæsonkorrigering](#)

8.7 Adgang til mikrodata

Mod betaling er det muligt at få adgang til de ca. 2350 produktbalancer for husholdningernes forbrugsudgifter i årets priser og foregående års priser, typisk som dataudtræk, fx en enkelt produktbalance eller som varesammensætning i en forbrugsgruppe.

Tag venligst kontakt til nationalregnskabskontoret, hvis du ønsker yderligere information om mulighederne for skræddersyede data for HFCE.

8.8 Anden tilgængelighed

Nationalregnskabet leverer tabelsæt for husholdningernes forbrugsudgifter til Eurostat, således at Danmarks samlede nationalregnskabstal indgår i [Eurostats database](#). Tallene leveres via Eurostat til [OECD's database](#).

Der leveres desuden en databank med nationalregnskabstal til [ADAM](#) (den makroøkonomiske model i Danmarks Statistik). Eksterne brugere kan mod betaling få adgang til ADAMs databank.

8.9 Diskretioneringspolitik

[Datafortrolighedspolitik](#) i Danmarks Statistik følges. Statistisk fortrolighed sikres gennem hele udarbejdelsen af husholdningernes forbrugsudgifter (HFCE). Fortrolige data anvendes primært i aggregeret form i beregningsprocessen. Til kvalitetssikring og validering under beregninger kan der dog under kontrollerede forhold gives adgang til mere detaljerede mikrodata. Data offentliggøres ikke på et niveau, hvor enkeltpersoner eller virksomheder kan identificeres.

8.10 Diskretionering og databehandling

De primærstatistikker, som indgår i nationalregnskabet, er underlagt fortrolighedsprocedurer på kilde niveau (diskretioneres) for at sikre, at enkeltpersoner og virksomheder ikke kan identificeres.

Disse fortrolige data indgår fuldt i ud i udarbejdelsen af nationalregnskabet. På det niveau, hvor husholdningernes forbrugsudgifter (HFCE) offentliggøres, er data aggregeret i sådan grad, at hensynet til fortrolighed ikke længere er relevant.

Derfor er der ikke behov for yderligere fortrolighedsforanstaltninger på HFCE-publiceringsniveauet.

8.11 Reference til metodedokumenter

Metodebeskrivelse for nationalregnskabet, herunder husholdningernes forbrugsudgifter, findes på emnesiden [Nationalregnskab](#).

Derudover henvises til følgende:

- [Kvartalsvis nationalregnskab - metodedokumentation \(engelsk\)](#)
- [Årligt nationalregnskab - metodedokumentation \(BNI-dokumentation 2021\) \(engelsk\)](#) - [Fastprisberegninger kilder og metoder](#)

En introduktion til nationalregnskabet findes i lærebogsform: Bent Thage & Annette Thomsen: "Nationalregnskabet", Serien Erhverv og Samfund, Handelshøjskolens Forlag, 2004.

Christen Sørensen: "Nationalregnskab, betalingsbalance og udenrigshandel - økonomisk samfundsbeskrivelse", Forlaget Systime, 2000.

Francois Lequiller & Derek Blades: 'Understanding National Accounts' OECD, 2014 (engelsk).

8.12 Dokumentation af kvalitetssikring

Resultater fra vurdering af beskrivelse af produkter og udvalgte processer foreligger i detaljeret form for hver statistik samt summarisk i rapporter til arbejdsgruppen for kvalitet.

9 Administrative oplysninger

Administrativt er statistikken placeret i kontoret Nationalregnskab, Klima og Miljø, Økonomisk Statistik. Kontaktpersonen for statistikken er Mercedes Sophie Louise Bech, tlf: 51 53 61 56 og e-mail: MCB@dst.dk.